

Jordi Bilbeny aporta més proves sobre la identitat del descobridor i el situa dins d'una gran saga barcelonina

Un altre Cristòfor Colom és possible

Ignasi Aragay
BARCELONA

Ja fa divuit anys que l'historiador Jordi Bilbeny registra documentació i bibliografia colombina –Jesús i Colom són segurament els personatges que més tones de documentació han generat– per demostrar l'origen català del descobridor d'Amèrica i l'ocultació de què ha estat objecte per part d'una corona espanyola que volia “convertir Colom en estranger al preu que fos per recuperar el domini de les colònies americanes”, que havien restat a mans dels descendents del descobridor gràcies als títols i càrrecs hereditaris rebuts de part de Ferran el Catòlic.

Cristòfor Colom, Príncep de Catalunya (Proa) és el darrer fruit de les recerques de Bilbeny, i és el seu llibre més volgutament historiogràfic, una obra que entra en un meticulós diàleg amb la visió oficial de la història, paradoxalment plena de “contradiccions insalvables” i tòpics que tendeixen a dibuixar sense bases sòlides un Colom genovès d'origen desconegut envoltat d'interrogants.

El retrat que en surt, de l'aproximació catalana de Bilbeny, és el d'un “Colom barceloní, de pares mercaders i navegants, noble, diputat, governador, militar, navegant, corsari, membre del Consell d'Estat, amb formació jurídica i fiscal, amb un germà que era president de la Generalitat i un altre de pertanyent a l'Església, avesat a les tasques de govern, amb escut d'armes, seguidor de la causa del conestable de Portugal i de Renat d'Anjou, en tant que reis de Catalunya. Addicte, per tant, al casal d'Urgell i a la seva descendència portuguesa, i addicte, alhora, a la casa reial de França”.

Bilbeny creu que només un personatge així podia atrevir-se a demanar i aconseguir, a través de les famoses *Capitulacions*, uns atributs desorbitats –els títols de virrei, almirall, governador general i capità general– que el van portar a con-

Jordi Bilbeny ahir al Museu d'Història de Catalunya, on va presentar un llibre fruit de 18 anys de recerques entorn del descobridor d'Amèrica ■ FRANCESC MELCION

“La catalanitat de Colom ja no és una frivolitat de diletants”, diu Sobrequès

vertir-se “en un dels grans magnats d'Espanya”. “Només algú que ja tenia categoria social podia aspirar a tot això i podia ser rebut a Barcelona en públic”, remarca Bilbeny.

El fet que el càrrec de virrei fos “un títol exclusiu dels estats de la monarquia catalana, un títol que al segle XV era inexistent a Castella” –fet que ja va remarcar Vicens Vives–, és un dels molts arguments de catalanitat que aporta l'investigador, que també fa valer, per exemple, que el planisferi datat el 1544 i obra del cosmògraf reial i membre del Consell d'Índies Sebastià Cabot només esmenti per a la península Ibèrica una localitat de *Palus* (Pals) i la situï a Catalunya.

Entre d'altres detalls, l'estudiós creu que Colom va arribar a Amèrica amb 68 anys i no amb 40, com sovint s'ha dit: “Tothom reconeix que va morir vell, venerable, i ell mateix es va comparar amb Abraham”. I afegeix que devia morir a la seva casa barcelonina, després de dos anys d'agonia. “Va ser enterrat a Barcelona, un fet que encara estem estudiant i que ja donarem a conèixer”, avança.

El llibre va ser presentat ahir al Museu d'Història de Catalunya pel seu director, Jaume Sobrequès, que va demanar atenció al món acadèmic i universitari cap a l'obra: “La catalanitat de Colom ja no és una frivolitat de diletants, hi comença a haver certes”. ■

Cultura

On ?
anem

Museu Nacional d'Art de Catalunya. Barcelona

Exposició Toulouse-Lautrec
i l'origen del cartell modern

Fins al 17 d'abril

Palau Nacional (Parc de Montjuïc)
Tel. 93 6203376
www.mnac.es

Sala Auditori la Mirona (Salt) i altres espais

BLACK MUSIC

DEL 10 DE MARÇ AL 29 D'ABRIL

Black Music
Festival

Del 10 de març al 29 d'abril

Informació:
tel. 972 200122
www.blackmusicfestival.com

Teatre Bartrina. Reus

Festival Europeu
de Curtmetratges
“Reus 2006”

Del 15 al 18 de març

Plaça del Teatre, 1. Tel. 977 341100
www.fec-reus.com

Museu d'Art de Girona

Exposició L'heretatge
plàstic dels Carreia
L'art com a bressol

Fins al 14 de maig

Pujada de la Catedral, 12
Tel. 972 203834
www.museuart.com

Centre de Cultura Contemporània de Barcelona

Presentació del DVD recopilatori de les cinc
edicions de «Proposta. Festival
internacional de poesies + polipoesies»

Dimarts 14 de març, a les 20 h

C. de Montalegre, 5. Tel. 93 3064100
www.cccb.org

Terrassa

16 rutes turístiques per
descobrir Terrassa i els
seus entorns:
Patrimoni terrassenc,
rutes en bicicleta, Parc
Natural de Sant Llorenç

Fins al desembre de 2006

Informació i inscripcions: tel. 93 7397019 i 93 7336369
http://www.terrassa.org/terrassaalmon/turisme/index.htm

Per a més informació:
<http://cultura.gencat.net>

012

www.gencat.net

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura